

чином не повинно позначитися на соціальній захищеності громадян України. Тому, на нашу думку, пошук шляхів вирішення проблеми фінансування соціального захисту повинен бути направлений, насамперед, на оптимальний перерозподіл та диференціацію джерел фінансових ресурсів у системі соціального захисту, а не на подальше скорочення його програм.

Використані джерела

1. Бичков С. Аналіз становлення та розвитку системи соціального захисту в різних країнах світу та можливості адаптації набутого досвіду до умов України. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України: зб. наук. праць. Київ: Вид-во НАДУ. 2006.– С.189- 195.

2. Європейський кодекс соціального забезпечення (переглянутий) (ETS N 139). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_329.

3. Івашова Л. М. Фінансові механізми реалізації соціальної політики держави: пільги та субсидії для населення . 2012. №4. С. 56-61.

4. Клименко А.Л. Соціальний захист і соціальне забезпечення в умовах євроінтеграції України: окремі аспекти . Теорія і практика правознавства. 2017. Вип. 2 (12). С. 1-10.

5. Комплексна оцінка бідності в Україні та регіонах за 2010-2015 рр. Аналітична записка. – К.: Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України, 2016. – 16 с.

6. Конвенція про мінімальні норми соціального забезпечення № 102 (укр/рос) Міжнародна організація праці; Конвенція, Міжнародний документ, 32 Класифікація від 28.06.1952 № 102. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_011.

Пилипчук Тетяна

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Шкільняк М.М.)

ДОКУМЕНТООБІГ ЯК ЕЛЕМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВОГО ОРГАНУ ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ

Документообіг є складовою організації функціональної діяльності місцевого органу військового управління.

Закон України «Про оборону України» від 06.12.1991р. (редакція від 04.11.2018 року) розкриває дефініцію «органи військового управління» наступним чином: «органи військового управління – Міністерство оборони України, інші центральні органи виконавчої влади, що здійснюють керівництво військовими формуваннями, утвореними відповідно до законів України, Генеральний штаб Збройних Сил України, інші штаби, командування, управління, постійні чи тимчасово утворені органи у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, призначені для виконання функцій з управління, в межах їх компетенції, військами (силами), з'єднаннями, військовими частинами, військовими навчальними закладами, установами та організаціями,

які належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади, а також військові комісаріати, що забезпечують виконання законодавства з питань військового обов'язку і військової служби, мобілізаційної підготовки та мобілізації» [1].

Висвітлюючи питання документообігу в органах військового управління, вкажемо на те, що аналіз наукової літератури дозволяє однозначно стверджувати, що військові документи попри наявні у них ознаки, якості і риси звичайних документів, істотно відрізняються від документів загальної системи документації за характером інформації, її структурою, видовою характеристикою документів.

Законами і підзаконними актами встановлюється перелік ознак, які надають документу юридичної сили. Це, зокрема, наявність реквізитів – підпису, грифу затвердження, відбитка печатки, елементів бланка [2].

Так, наприклад, дотримання цілі документообігу щодо дотримання нормативно-правових актів, стандартів, установчих документів в органах військового управління забезпечується також через формування примірною переліку документів, що затверджуються з проставлянням грифа затвердження. Цей перелік наведено у додатку 12 до Інструкції з діловодства у Збройних Силах України [3].

В органах військового управління особливу роль відіграють нормативні акти військового управління, котрі врегульовують питання бойової підготовки, військової дисципліни, матеріально-технічного забезпечення органів військового управління тощо. До них відносяться: наказ, директива, розпорядження, настанова, положення, інструкція, план, статут.

Накази, наприклад, видаються з питань бойової готовності, оперативної та бойової підготовки, результатів перевірки, експлуатації озброєння та техніки, з кадрових, організаційно-мобілізаційних та інших важливих питань. Крім цього, в органі військового управління видається щодобовий наказ по стройовій частині, який може містити такі питання:

- занесення до списків особового складу військової частини (установи) з постановкою на всі види забезпечення та виключення із списків особового складу військової частини (установи) зі зняттям із забезпечення;
- зміни в персональних облікових даних особового складу;
- перебування на лікуванні й повернення на службу з лікувального закладу;
- звільнення від виконання службових обов'язків (занять) за станом здоров'я по виході на службу після хвороби;
- призначення на посаду, присвоєння військових звань;
- прийом на роботу і звільнення працівників Збройних сил України;
- відбуття (прибуття) у відрядження, відпустку, на навчання;
- вживання заохочувань і стягнень;
- склад добового наряду;

– інші питання, вирішення яких покладено на командира військової частини (або начальника установи) [4].

Основними ознаками нормативних актів військового управління є: суворе цільове призначення, що існує в закріпленій інформації для збереження і використання в якості способу спілкування; предметно-матеріалізований характер; специфічні способи фіксації інформації на матеріальному об'єкті; визначені матеріальні носії інформації, які спеціально призначені для її закріплення; наявність реквізитів [5].

Особливості нормативних актів військового управління полягають у тому, що вони діють в специфічній військовій сфері державного управління і поруч із загальними для всіх актів державного управління ознаками мають свої особливості, що проявляються: в їх змісті (управління відносинами у військовій сфері); в суб'єктах, які уповноважені видавати і зобов'язані виконувати акти військового управління (органи військового управління, військові посадові особи, військовослужбовці); в їх обов'язковій беззаперечності для військовослужбовців; в підвищеній відповідальності військовослужбовців, в порівнянні з аналогічною відповідальністю осіб, що знаходяться на цивільній державній службі, за невиконання чи порушення акти військового управління (наприклад кримінальна відповідальність за невиконання наказу), що характерно лише для військового законодавства.

Отже, той факт, що особливості документування органів військового управління встановлюються нормативними актами, свідчить, що таке документування виконує не тільки правову, а й управлінську функцію. Саме вона охоплює і відображає окремі аспекти здійснення функціональної діяльності.

Використані джерела

1. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991р. (редакція від 04.11.2018 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>
2. Кулешов С.Г. Управлінське документознавство: Навч. Посібник.–К: ДАККК і М, 2013. 57с.
3. Про затвердження Інструкції з діловодства у збройних силах України: Наказ Генерального Штабу Збройних Сил України № 124 від 07.04.2017 року. URL: http://zsu.at.ua/load/akti_ngsh_zsu/nakaz_ngsh_zsu_vid_07_04_2017_124_pro_zatverdzhennja_ins trukciji_z_dilovodstva_v_zbrojnikh_silakh_ukrajini/5-1-0-19
4. Військове документування та діловодство: Навч. посібник / І.М. Крутько, С.Ю. Поляков. Х.: Нац. юрид. акад. України, 2003. 38 с.
5. Кузьмич І.І. Поняття та особливості військових документів. URL: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2...